

تورک یوردی

تورک ادبیاقلری مرکزی هیئتی طرفندره نشر اولنور.

نومرو ۴

کانون ثانی ۱۳۴۱

جلد ۱

۱- رکی بابا

۱

فرق سنه لرنده ، پترسبورغده هر کسی حیرتده براقان حادثه اولدی. ایمپراطورک زرهلی سواری آلای قوماندانی کوزل پرنس ، - که ایمپراطور برنجی نیقولانک یاورى اولاجغنی کندیسنه هر کس اولدن بری سویله ردی وذات شاهانه نزدنده اک پارلاق برمسلك کندیسنه متوجهدی - ایمپراطور یچه نزدنده خصوصی بر توجهه مظهر اولان مشهور کوزل بر مادمازل دونورله ازدواجی ایچون تثیت ایدیلن تاریخدن برآی اول استعفا ایتمش ، نشانلیسندن آیریلش ، کوچوک مالکانه سنی همیره سنه ترک ایتمش ، وپاپاس اولق نیتیه مناسیره چکیلیوردی .

ایچ یوزینی بیلمه ین برکیمسه ایچون بو حادثه فوق العاده وغیر قابل ایضاح کورونیوردی. فقط پرنس سته فان قاساتسکی نظر نده بو حادثه اوقادار طبیعی اولارق وقوعه کلشدی که بو حرکتدن باشقه دورلو ناصل حرکت ایده بیله جکنی حتی تصور ایده میوردی .

خاصه میر آلا یلغندن متقاعد پدری اولدیکی وقت کندیسى دهاها اون ایکی یاشنده ایدی . اوغلنی یاشنده بولوندور مامق آنه سی ایچون هر نه قادار اوزونتونی موجب اولدیه ده متوفی قوجاسنک ، شاید اولورسه اوغلنی اوده آلیقوما یوب زادکان مکتبه کوندرمه سی خصوصنده کی وصیتی خلافته ده حرکت ایتمک ایسته مدی . جوجوغی اورایه یوللادی .

دول قادینه کلنجه اوده اوغلنک بولوندینی یرده یاشامق واذن کونلرنده اونى یاشنده بولوندور مق اوزره قیزی واروارا ایله برلکده پترسبورغه کیتدی . جوجوق پارلاق بر فطرته مالکدی وجوق عزت نفسی واردی ؛ هم هر شیئده برنجی ایدی ، بالخاصه استعداد مخصوصی اولان ریاضیات درس لرنده ، عسکری تعلیم لرده وآته بینمکده . . .

اورتادن اوستون اولان بويىنه رغما كوزل و آتيكىدى . بوندن باشقه ، كىندى
 عليهنه چيقان اوفكهسى اولماسه ، طور و حر كتيله ده نمونه اولاجق بر طبله ايدى .
 ايچمزدى ، اكلنجيه دوشكون دكلدى وشايان دقت درجه ده مستقيمدى . كىندينى
 تاميله نمونه اولمقدن منع ايدن يكانه شى زمان زمان اوزرينه عارض اولان اوفكه
 نوتلىرى ايدى ، كه بو اوفكه انناسنده نفسنه صاحب اولايىلمك خاصه سنى تماماً
 غائب ايدر و حقيقي برقيا كىيليردى . بردفمه كىنديسك معدن قولكسيونيله اكله ن
 بر اصيل زاده يى ازقالدى نجره دن فيرلاتا جقدى . بر باشقه دفعه ده بر ضابطك اوزرينه
 آتيلدى . و دىيورلردى كه اوكا طوقات ده آتمش ؛ چونكه ضابط كىندى سوزلرينى
 انكار ايدىيور ويلان سويله يورمش . شايد زادكان مكته نك مديرى مسئله يى
 اورت باص ايدوب ضابطى آشيرمامش اولسه يدى چو جوغى محقق طرد ايدىورلردى .
 اون سكر ياشنده ضابط چيقدى . و خاصه نك زادكان آلاينه كىردى . ايمپراطور
 نيقولا پاولوويچ اوني مكتبه ايكن كورمشدى . آلايده دقتنى جلب ايتدى .
 اويله كه ايمپراطوره ياور اولاجغى اوكا هر كس سويله مشدى . قاساتسكى ده بونى
 شتله ارزو ايدىيوردى ، ساده حرصندن دولايى دكل ، فقط داها مكتبه بولوندينى
 زماندن ايمپراطور نيقولايى ابتلايله ، تماماً ابتلايله سه وردى . ايمپراطور زادكان
 طلبه يى هر كورمكه كليشده ، - ا كثريله ده كليردى - كو كسى چيقيق ، بيغك
 اوزرنده غاغا برونى ، كىيلمش چتال صقاللرى ، عسكر جاكتلى لوند و قوى
 اندامى سرت بر يورويشله ايلريله ديكى و كور سسيله اصيل زاده لرى سلاملا دىنى
 وقت قاساتسكى هر دفعه سنده ، طبقى بالا آخره كىندى علوينك موضوعه راست
 كلديكى وقت حس ايتديكى هيجهانه بكمزه بر عاشق هيجهانى دوياردى . يالكز
 نيقولا پاولوويچك ويرمش اولدينى عاشقانه هيجهان داها قوتلیدی . اوكا پايانز
 بر صداقت كوستره بيلمك ، اونك اوغرينه هر هانكى بر فدا كارلقدى بولونمق ،
 اوكا هر شيشى فدا ايتمك ، شخصى فدا ايتمك ايستىوردى . ايمپراطور بىليردى كه بو
 هيجهانى اوياندير ييور ، و او هيجهانى مخصوص دعوت ايدىوردى . زادكان طلبه ايله
 اويناردى . اطرافنى اونلر صارارلردى . اونلرله كاه غايت ساده ، بر چو جوق كى

قونۇشوردى ، كاه دوستجه وكاه شەھرىارانە بر عظمتلە كوروشوردى . ضابطلە آرەلرندە كچن صوك وقەدن صوكرە ايمپراطور ، قاساتسكى يە ھېچ بر شى سويلەمەمشدى ، فقط قاساتسكى اوكا ياقلاشديغىدن تە آترال برطور ايلە اونى اوزاقلاشديرمش ، وقاشلارنى چاتارق اونى تەھيد ايتمشدى ؛ صوكرەدە كيدركن :
« بىلكزكە بن ھرشىنى بىليرم ، فقط بىلمك آرزو ايتەدېكم شىلر واردر . اونلرك رى يالكىز بوراسيدر . » دېمش و قلىنى كوسترمشدى .

تھسىللارنى بىتىرن چوجوقلر ايمپراطورك حضورىنە چىقدقلى زمان ايمپراطور بو حادىئە دائر ھېچ بر تلىحەدە بولونمادى ، و يە ھر زمانكى كېي اونلرە دائما دوغرىدن دوغرى يە كندىسە مراجعت ايدە بىلە جكلىرىنى سويلەدى ، اونلرە ھم شىخسە ، ھم دە وطنە صداقتلە خدمت كورمەلرىنى توصىە ايتدى و اونلرك دائما اك بويوك دوستلرى اولارق قالاجقنى علاوہ ايتدى . ھېسى بوندن متھسسىدى ، قاساتسكى دە ماضىنى خاطرلا يارق حرارتلى كوز ياشلرلە آغلادى و سەوكىلى جارىنە اولانجە قوتىلە خدمت كورەجكنە عھد ايتدى .

قاساتسكى آلايە كېرنجە ، آناسى قىزىلە بر آرادە ياشامق اوزرە اولاموسقووايە ، صوكرە صىفئە يە كىتدى .

قاساتسكى ثروتىك يارىسىنى قىرقارەدە شە وىردى ، كندىنە قالان قىسم دە آنجق خدمت كوردىكى بو زادكان آلايندەكى مصرفلرىنە يەجك قاداردى .

ظاهراً قاساتسكىنك - مىسلىكندە تقيىز ايتمەسنى بىلن او كىنج و پارلاق - خاصە ضابطلرى اداسى واردى . فقط روخندە چوجوقلقدن برى ، غايت متنوع كورونن غايت معضل و غايت چتىن ، فقط حقيقتدە دائما عىنى اولان او اك مىكملە ابرىشمك و ھر تىبب ايتدىكى شىئدە موفق اولق و سائرلرىنك مدخە و مفتونىتە استحقاق قازانمقدن عبارت بولونان بر سىس ، بر فعاليت جريان ايدىيوردى .
عسكرى تعليملر ، وقونمى موضوع بحث ، اونلرە اويلە اصرارلە اقدام ايدەردى ، تاكە مدحلىر قازانسىن و مثال اولارق دىكرلرىنە اونى كوستەرسىنلر ! .. بر شىئدە موفق اولور اولماز بشقە بر ايشە قويولوردى . بويلە لكەلە فنونەدە برنجى كلمكە

موفق اولمشدی . آلایده ایکن بردفمه فرانسزجه بر مکالمه ائناسنده یا کلش معناده برکله قوللانیدیغی نظردقته چارنجه چالیشمغه باشلادی و آز سوکره فرانسزجه یی روسجه درجه سنده او کره ندی . سطرینج اویونی او کره نمکه باشلادیغدن ، داما طلبه لکنده ، مکمل اوینامغه موفق اولدی .

کندنجه ، چاره و وطنه خدمتدن عبارت اولان حیاتک باشلیجه غایه سی مستثنا اولمق اوزره ، نظری او کنده دائمادیگر برغایه واردی ، و بوغایه هر نه قادار کوچوکده اولسه قاساتسکی اوکا بوتون موجودیتنی حصر ایدر و تا اوکا ایره سی به قادار یالکز اونک ایچون یاشاردی .

فقط تثبیت اولنان غایه یه واریلدیغی همان اسکینسک یرینه بر بشقه سی بولونوردی . بو تمیز ایتمک میلی و تمیز ایتمک ایچونده اولجه تثبیت ایدیلش بر غایه یه وصول بولمق ، اونک بوتون حیاتی دولدوروردی . بویلهجه ، ضابطلمکه ترفیع ایدیلنجه وظیفه نک بوتون تفرطاننده کماله ایرمه یی کندیسنه غایه اوله رق چیزدی . و قصوری اولان اوفکله نمه عادتی ، ایشنده یکیدن کندیسنی کوسترمه سنه و اونی باعث تأسف و مسلکنه مضر افعاله سور و کله مه سنه رغماً چابوجاق نمونه بر ضابط اولدی .

بر دفعه ده ، مونده ن بر مکالمه ائناسنده معلومات عمومیه سنک نقصاتی حس ایتدیکنندن کندیسنه بوا کسیکی کیده رمک فکری کلدی . تبعه باشلادی و مرامنه نائل اولدی . سوکره یوکسک سوسیته ده کندینه پارلاق بر موقع ایدینمک فکرینه دوشدی ، و دانس او کره ندی ؛ آز زمان ظرفنده مقتون اولونا جق درجه ده کوزل رقص ایتدی ، و در حال بویوک بالولره و بعض خصوصی سوواره لره دعوت ایدیلدی . فقط بو وضعیت اونی تطمین ایتمه یوردی . برنجی اولمغه آلیشمشدی ، بو دائره ایچنده ایسه او موقعی اشغال ایده بیلمکدن اوزاقدی . او زمانک یوکک سوسیته سی دوت جنس انساندن مرکب دی ، - و دوشونیورم که دائماً و هر یرده ده بوجنس لردن عبارتدر - . برنجیسی زنکیار و دالقا و وقلر ، ایکنجیسی ثروتسز فقط سرایده دوغوب سرای عالمنده یاشامش ذاتار ، اوچنجیسی سرای عالمی تقلیده یاتهنن ثروت صاحبی کیسه لر ، دردنجیسی زنکین ده دکل ، سرایه منسوبده

دکل ، فقط بوايکي جنبه منسوب اولانلری تقلید ایدەنلر ...

قاساتسکی برنجی زمره یە منسوب دکلدی . صوڪ ايکي جنبه ممنویته قبول ایدیلشدی . یوڪسک سوسیەتە یە صیق دوامه باشلايخه برمود قادینیه بر رابطه تأسیسی غایه ایدیندی . وحیرتله ایچنده قالدی ، بوکا سرعتله ایریشدی . فقط چابوچاق فرقه واردی که ایچنه قبول ایدیلدیکی دائره آشای بر دائره در ، اوندن داها یوڪسکلری وارد ، هم بونکله برابر قبول ایدلدیکی سرای محیطنده کنیدیسی بابانجیدر . اوکا قارشى نزاكتی داورانیورلردی . فقط بو طرزده قبول ایدیلشی کنیسه کوستریوردی که او محیطك بالذات کندی مالی اولانلر وارد و کنیدیسی اولردن دکلدر . ایمدی ، قاساتسکی اوراده کندی اونده کبی بولونمق ایسته یوردی . بونک ایچون یاور اولمق لازمدی ، بونی بکله یوردی ، یاخود بو محیطه منسوب بر کنج قیزله اوله نمکدی . بویله یایمغه قرار ویردی . اتخابی ، سرایه قبول ایدلش نادر درجه ده کوزل بر قیزک اوزرینه توجه ایتدی . کنیدیسنک کیرمک ایستدیکی بوجمیتده اوقیر یالکیز کندی عالمنده اولمقله قالمایوب فقط بویوڪسک محیطك اک یوڪسک مقاملرینی اشغال ایدن ذاتلرده اوکایا قلاشمغه چالیشیرلردی . بو قیز قونتهس قوروتقووا ایدی . قاساتسکی مادمازمل قوروتقووا یه صرف کندی مسلکی ایچون التفات ایتکه باشلادی . فقط قیز فوق العاده جاذبه لیدی ، وآز زمانده قاساتسکی اوکا عاشق اولدی . اوللری قیز ، قاساتسکی یه قارشى صوغوق دوردی ، فقط برادن بره هرشی ده کیشدی . قیز غایت ملایم داوراندى ، آنه سی ده قاساتسکی یی صیق دعوت ایتدی .

قاساتسکی اوله نمک تکلیفنده بولوندى . وتکلیفی قبول ایدلدى . بوسعادته قولایلقله نائل اولماسنه وآنه سیله قیزک مناسبتلرنده کی خصوصی ، تحف بعض شیلره حیرت ایتدی .

غایت عاشقدی وکوزلری قارارمشدی ، بو حالدرکه بوتون شهرک بیلدیکنی ، یعنی نشانلیسنک برسنه اول ایمپراطور نیقولانک متره سی اولدیغنی اوکره نمکدن اولی منع ایتدی .

ازدواج ایچون تثیت ایدیلن کوندن ایکی هفته اول قاساتسکی چارسقویه سه لوده سه وکیلینک ویلاسنده ایدی . مایسک صیجاق بر کونیدی . نشانلیلر باغچهده کزیندکن صوکره ، کولکده براخلامور خیابانده بریکهیه اوطور مشلردی . ماوی بیاض موسلین روباسنک ایچنده خاصه کوزلدی . معصومیتک و عشقک مشخص تمثاله بکزه یوردی . نشانلیسنی جریحه دار ایده جک ، اونک ملکه صفتی قارارتاجق برکله دن ، بر حرکتدن چکینه چکینه کندیسه خصوصی بر شفقتله ، ظرافتله قونوشان ایری کوزل آدمه گاه بر نظر آتارق ، گاه باشنی آکرک اوطوریوردی .

قاساتسکی شمدی آرتق نمونه سی قالمایان او « ۴۰ » سه لرینک ارکک نکه منسوبدی ، او ارککلرکه مناسبات زوجیهده صفتسزلکی ایچلرندن شعورلی بر صورتده کندیلری ایچون قبول ایدوب بویله بر شیشی توبیخ ایتزلردی ، فقط قادیندن ایده آل ، سماوی بر صفوت ایسته لرلردی .

و محیطلارنده کی هر کنج قیزده بوسماوی صفتی موجود بیلدکلری ایچون اونک حضورنده اوکا کوره حرکت ایده لرلردی .

بویله بردوشونجهده طبیعی بر ساخته لک حصه سی ومضر برشی واردی ، باخصوص ارککلرک کندیلری ایچون تجویز ایتدکلری بوفساده . . . فقط قادینلر حقده بویله بر فکر هر کنج قیزده بردیشی کورن زمانه مز ده لیقانلیلرینک فکرندن وضوحه ایری ایدی . و او بویله دوشونیورم که بویله بر فکر فائده لی ایدی . بو طرزده بر تحیل قارشینده کنج قیزلر آشاغی یوقاری آلهلر اولمغه چالیشیرلردی .

قاساتسکی نک قادینلر حقنده خاصه بویله بر فکری واردی . و نشانلیسه بونظره باقاردی . او کون شهوانی هیچ بر آرزو دویمقسزین نشانلیسه خصوصی بر صورتده عاشقدی . بالعکس ، اوکا ایریشیلمه ز بر مخلوقش کی رقتله باقیوردی . قلیچ دایالی ایکی آلی اونک حضورنده بوتون او یوکسک بویجه قالدیردی .

— بر انسانک دو یاییله جکی بوتون سعادت یالکیز شیمدی آکلادم . (و محجوبینه کولومسه یرک) اونی بکا سز ، سن بخش ایتدک .

دها هنوز « سن » کلمە سنک کەندیسەنجه معتاد اولمادینی بردورده ایدی ،
وآشاغیدن یوقاری اوکا اخلاقی برنظرله باقدینی ایچون اوملکه « سن » دییه خطاب
ایتمکدن قورقوردی .

— کندی می کندی ده . . . سنک سایه کده آکلادم ، اوکرە ندەم که بن
دوشوندیکمەن داهایا اوستون ایمشم .

— بن اونی چوقدن بری بیلورم . اونک ایچون سزی سودم .
جوارده بریرده بلبیل اوتویوردی ؛ آغاچلرک یاپراقلری خفیف برروزکارله
سالانیوردی .

قاساتسکی قیزک آلتی آلدی ، اوپدی وکوزلرنده یاشلر بلیردی . قیز آکلادی که
اونی سەودیکنی سویله دیکی ایچون تشکر ایدیوردی . قاساتسکی مقصدسز برقایج
آدیم یورودی ، سوکرە اوکا یاقلاشدی و اوطوردی .

— بیلورمیسکیز ، بیلورمیسک . . . پک اعلا ، ضرر یوق . بن سکا مضمر
فکرسز یاقلاشمش دکلایم . کندی می سویله تیه ادخال ایتمک ایسته یوردم ، فقط
سوکرە . . . وقتا که سنی طانیدم ، سنکه قیاس ایدنجه بوغایه بکا نه قادار عادی
کوروندی ! صاقین بو سنی کوجه ندرمه سین ؟

قیز اونک آله تماس ایله اکتفا ایدە رک جواب ویرمە دی . قاساتسکی آکلادی که
بوحرکت : « خایر ، کوجه نەدم . » معناسە در .

— اوت ، ایشته ، دیدک . . . — تلفظ ایدە چکی شی اوکا غایت کستاخجه
کوروندیکی ایچون ، دوردی — سنی سەودم دیدک . بوکا اینانیورم ، فقط عفو
ایت ، سنی تشویش ایدن ، سنی صیقان برشی وار . نەدر ؟

قیز : « یاشیمدی ، یا هیچ برزمان . اساساً هپسی بر ، اونی اوکرە نه چک
فقط شیمدی کیده مز ؛ آم کیده رسە مدەش اولور ! » دییه دوشوندی . بوتون
او ایری ، اصل وزنده اندامنه عاشق برنظرله باقیوردی . شیمدی اونی برنجی
بیقولادن فضلە سەویوردی .

— دیکله ییکیز . . . سزدن حقیقی کیزله یە مەم . سزه هر شیشی سویله ملیم —
نەک وار دییه سور یورسکیز ؟ شووار که بن سەودم .

أَلْنِي أَلْنِيك أوزرینه نیازکار برادا ایله قویدی . قاساتسکی صوصدی .
 — کیمی سه و دیکیمی ده بیلیمک ایسته یورمیسکز ؟ اونی ... ایمپراطوری ..
 — اونی بز هیمز سه ویورز . تصور ای دیورم که سز لیلی مکتبه ایکن ...
 — خایر ، صوکره . برده لیلکدر اولدی ... فقط بوکچدی ... فقط
 سویله ملیم ...

— او حالده ، نه در ؟

— خایر ، بو بویله ساده اولمادی ... — آیله یوزینی قاپادی .

— نصل ؟ کندیگز ای اوکامی ویردیگز ؟

قیز صوصدی .

— اونک متره سیمی اولدیگز ؟

هپ صوصو یوردی .

یرندن صیچرادی ، برأولو کبی صاپ صاری کسيلمش ، دوداقلری تیرمه ریک
 قیزک اوکنده دوردی . نيقولا پاولوویچ ، نهوسکی جاده سنده راست کلدیکی زمان
 کنديسني شفقت و محبتله نصل تبریک ایستدیکنی شمدي خاطر لایوردی .

— یاربی ! بن نه یاپدم !

— بکا دوقونمايک ! بکادوقونمايک ! اوف ! نه قادار اضطراب چکیورم .

قیزه آرقه سنی دوندی و آوه کیتدی .

اوراده آنه سنه راست کلدی .

قادین قاساتسکینک بوتون قان هجوم ایتمش یوزینی فرق ایدنجه دوردی .

— نه کز وار پره نس ؟

قاساتسکی قادینک اوزرینه یومروغنی قالدیرارق :

— سز بونی بیلیوردیگز ، وایسته دیگز که بونی بن اورتیم ... آم ! سز

یرقادین اولماسه دیدیگز ! .. دیه حایقیردی ، قاجدی .

شاید نشانلیسنک عاشقی هر هانکی بر آدم اولمش اولسهیدی اونی اولدوره جکدی .

فقط او عاشق ، پرستش ایستدیکی چاردی !

ایرتسی کون اذن ایستەدی واستەغا ایتدی . کیمسەنی کورمەمک ایچون
 کەندینی خستە دیدیرتدی وصفیە کیتدی .
 یازی مالکانە سەندە کچیردی . ایشلرینی دوزەلندی . یاز سوکنە پترسبورغە
 دوغەدی ، فقط مناسترە کیتدی ، وپاپاس اولق اوزرە اورایە کیردی .
 اوئی بوقطعی آدیمن واز کچیرمکە چالیشیق ایچون آتەسی کەندیسە مکتوب
 یازدی . قاساتسکی جواب ویردی کە دینی تمایل دیکرەر دوشونجەنک فوقندەدر
 وپوانهیاکی روحندە حس ایتەمکەدر . آغابکیسی قدر غرورلی وحریرص اولدینی
 جەتە اوئی یالکز همشیرەسی آکلایوردی .
 واونی تمامیلە آئی آکلایوردی ، قاساتسکی راهب اولغەلە کوسترییوردی کە
 دیکرلرینە وخدمتە بولونمش اولدینی مدتجە کەندیسە بودرجە اھمیتلی کورون
 هریشی تزییف ایدیوردی ؛ ویکي بر ذروہیە چیقیوردی . اورادن اولجە غبطە
 ایتمش اولدینی انسانلرە یوقاریدن آشاغی باقابیلیردی . فقط همشیرەسی واروارانک
 دوشوندیکی کبی قاساتسکی یی یدەن یالکز بو حس دکلدی . اوندە بوندن بشقە
 واروارانک قطعیا شەھلەنمەدیکی ، فقط غرور حسنە انضمام ایدن حقیقتا دینی بر
 دوغور واردی .
 نظرندە بر ملک گبی تجسم ایتدیردیکی نشانلیسی ماریتک سبیت ویرمش اولدینی
 سقوط خیال ، وکەندیسە واقع اولان بوتجاوز اوقدر شدتلی ایدی کە اوئی
 امیدسزلکە کوتورمشدی ، وامیدسزلک دە اوئی اللہ ، روحندە مبرا قالمش
 جوجوقلق ایمانە سوق ایتمشدی .

مؤلفی : لئو تۆلستوی مترجمی : رشید اشرف